

Etické požiadavky na osobnosť a správanie zdravotníckeho asistenta

ZA poskytuje základnú starostlivosť všetkým pacientom rovnako profesionálne bez ohľadu na vek, rasu, náboženstvo, pohlavie, rasu, vierovyznanie, sexuálnu orientáciu, politickú príslušnosť, spoločenské postavenie, majetkové pomery, morálnu a duchovnú úroveň a ich povesť.

Povolanie ZA je zodpovedné a humánne. Veľký dôraz sa kladie na osobnosť ZA na odborné a osobnostné predpoklady .

Etika je veda o mravnom, hodnotovo orientovanom chcení a konaní človeka. Ustanovuje čo je mravné (priznať si vlastné omyly) a čo nemravné (ponižovanie, zrážanie, nadávanie).

Morálka je súhrn kladných hodnôt, ktorými sa jedinec riadi napr.: ochota a schopnosť pomáhať pacientovi.

Mravný zákon – dáva zmysel jeho práci, snaženiu a presvedčeniu, že pomáha z vlastnej vôle a iniciatívy.

Étos povolania – postoj, ktorý ZA zaujíma k svojej práci, úlohám a povinnostiam z nej vyplývajúcim. Jeho základnou charakteristikou je pozitívny postoj k práci a profesionálna zaniietenosť.

ZA pôsobí na pacienta nielen svojou profesionalitou, ale aj celou svojou osobnosťou, najmä svojim vzťahom k práci. Vyžaduje sa od nich kombinácia predpokladov, ktoré sa viažu k tomuto povolaniu.

Odborné predpoklady : správne využitie teoretických a praktických vedomostí. ZA pracuje spoľahlivo, usilovne a obetavo a neustále sa vzdelávajú – celoživotné vzdelávanie.

Osobnostné predpoklady: emocionálne – citová stabilita, schopnosť empatie, sebaovládanie

etické , morálne - slušné správanie, taktnosť, rešpekt, úcta, svedomie, zachovanie ľudskej dôstojnosti...

sociálne – láska k ľuďom, ochota pomáhať, schopnosť produktívnej interakcie, komunikácia...

charakterové – trpezlivosť, diskretnosť, nekonfliktnosť, schopnosť robiť kompromisy.

Zrelosť osobnosti – zrelá osoba je schopná vnímať svet v súlade so skutočnosťou a bez sebaklamov.

Fyzické a psychické predpoklady – znamenajú dobrý telesný a psychický stav – dobrá kondícia, striedať prácu s odpočinkom, vhodná životospráva, pozitívne naladenie...

Seberealizácia – ZA vo svojom povolaní nachádza význam a zmysel, vlastná užitočnosť v prospech iných:

- Vnímať povolanie ako poslanie
- Uspokojovať potreby a konať v prospech P/K
- Uvedomiť si dosah a zmysel svojho správania a konania
- Realizovať spoločnú činnosť s P/K
- Vykonávať profesiu vplyvom vlastného poznania a rozhodnutia a nie vonkajších faktorov

Predpoklady ZA sa týkajú celej osobnosti neexistujú izolovane ale tvoria celok.

„Správaj sa tak, ako chceš, aby sa oni správali k tebe.“

Vo vzťahu k povolaniu, k členom zdravotníckeho tímu, ku kompetenciám – vykonávajú len činnosti, na ktoré máš oprávnenie, k pacientovi.

Základné etické princípy:

- trpezlivý a úctivý prístup k P/K
- slušné správanie
- vhodná komunikácia
- zaobchádzanie s P/K ako so seberovným
- zachovanie rešpektu vo vzťahu k P/K
- taktnosť
- konanie v prospech P/K
- pomoc P/K pri denných aktivitách
- zabezpečenie psychickej, fyzickej a sociálnej pohody P/K
- zachovanie povinnosti mlčanlivosti
- prosociálne správanie

Prosociálne správanie – zamerané na pomoc a prospech P/K

- konanie v prospech P/K
- neočakávané protislužby či nároku na odmenu
- prejav súcitu a solidarity
- podporovanie v komunikácii
- pochopenie P/K starostí